

Forkortet stenografisk referat

av

diskusjonen om den nye pris- og rasjonaliseringslov på møtet i

Polyteknisk Forening den 20. januar 1953.

F.r.advokat Edvard Løchen: Hvilke behov har vi for en varig prislov? Menneskenes behov er, som vi vet, utallige, men de begrenses av den pris vi må betale for å oppfylle behovene. Og hvilken pris må vi så betale i dette tilfelle? Jo, prisen er den at vi forlater de viktigste, de mest grunnleggende prinsipper i den demokratiske forfatning.

Tiden tillater meg ikke å gå nærmere inn på dette, så jeg vil bare ganske kort peke på at i stedet for å ledes etter lover, vedtatt av Stortinget, skal vi heretter ledes etter autoritetenes ordrer ifølge blankofullmakter. - Videre dette uhyre triste at vi forlater det prinsipp som har vært betraktet som en menneskerett nemlig at den enkelte borger skal kunne forebringe en administrativ avgjørelse for domstolene.

Jeg har før og etter krigen deltatt iallfall i tre nordiske møter, hvor vi har drøftet administrasjon og demokrati og i samtlige disse tre møter har der fra norsk side vært pekt på at vi i Trustkontrollrådet har et visstnok temmelig ufullkomment organ, men dog et organ som kan være betryggende for den enkelte, særlig når det utvikles videre. Vi har hørt det tidligere og vi hørte det spesielt i kveld av sjefinspektør Gjelsvik at dette organ nu må vekk, fordi all makt må samles hos autoritetene. Dette er en særegelig pris å betale, men for å bli i terminologien, vil jeg kalle det en utilbørlig pris.

Men hvilke behov har vi så for en varig prislov? Jeg kom her kanskje nettopp for å høre om dette. La meg få understreke at jeg synes det er en vesentlig feil at man i debatten om prisloven ikke har skjelnet mellom ordinære og ekstraordinære forhold. Det ble av den første innleder talt i disse alminnelige klisjéer - det er jo det man pleier å kalle alle disse frasene om arbeidsløshet, fullbeskjeftigelse o.s.v. - dette som alle er enige om - men så ventet jeg spent på hvilke eksempler han ville komme med og hvordan han ville bevise at prisloven er nødvendig under ordinære for-